

I. A SZENVEDÉSRŐL

Összeállította: SZENT-IVÁNYI SÁNDOR

Szeretettel ajánljuk ezt a kis füzetet minden érdeklődő figyelmébe. Kérjük, olvassa el, keresse ki a hivatkozott helyeket. elmélkedjék rajtok.

Ha a kedves olvasó hasonló füzetek megjelenését előmozdítani kívánja, küldjön néhány filért erre a címre: Szent-Iványi Sándor, Budapest, V., Koháry-u. 4.

Ez a füzet a Heltai Gáspár Bibliakör előadásainak eredményeképpen az Unitárius Értesítő kiadásában jelent meg.

A kereszténység a Biblia nélkül olyan, mint a fa a gyökere nélkül. A fa ágát nyesegethetjük, vele rokon oltóággal gyümölcsét valamelyest el is változtathatjuk, koronáját fagy, kártevő állat tönkre teheti: amíg a gyökér egészséges, a fa újra kihajt. A kereszténység élő fájának a Biblia a gyökere. Valahányszor a fa száradásnak indult, a gyökérhez tért vissza minden új élet után sóvárgó mozgalom. A Bibliához! Oda tért vissza Dávid Ferenc is és onnan bizonyította meg úi útra induló hite alapjait.

A ma embere sem tehet másként, ha életének, hitének fája száradozik. Vissza kell térnie a gyökérhez. Vissza a Bibliához! Boldog, aki erre már rájött és a Bibliára rátalált! Nincs az a kiszáradt hit-fa, nincs az az árva sírás, nincs olyan jajkiáltás, sem olyan keresztúthoz ért, riadozó kérdés, ami a Bibliában megnyugtató, elcsitító, útbaigazító és üdvözítő feleletre nem talál, — ha őszinte lélekkel közeledik hozzá.

A Biblia azonban nem szereti az alkalmi vendégeket. Sok ember úgy közeledik hozzá, mint az iskola-kerülő gyermek: csak néha néha látogatja meg. S csodálkozik, hogy az évvégi vizsgán elbukik. Rendszeresen kell olvasnunk a Bibliát, nem ritkán és nem ötletszerűen. Minden nap! Ha csak öt percre is, de a nap úgy le ne nyugodjék felettünk, hogy kezünkbe ne vettük volna a Könyvek Köny-

vét. És kövessünk végig egy-egy gondolatot. Enélkül csak félreértések, eredménytelen szónoklások, vagy múló hatású eszme-szikrák származnak a bibliaolvasásból.

Ilyen rendszeres bibliaolvasáshoz szeretnénk vezérfonalat nyújtani az alábbiakban. Targyunk a *szenvedés*. Az első négy hét anyagát csoportosítsuk e köré a kérdés köré: „*Miért szenved az ember?*“

Első hét.

A Bibliában több feleletet találunk erre a kérdésre. Ez a többféleség elsősorban a fejlődés törvényének tudható be. Minél fejlettebb az emberiség, annál többet ismer meg a világ titkaiból. Ez az emberi oldal, az emberi szempont. Van azonban isteni oldal és isteni szempont is: Isten a maga küldöttei útján csak fokról-fokra, mindig a fejlődő emberiség befogadóképességéhez mérten ismerteti meg az emberrel Önmagát és világépítő terveit.

Ugyanakkor azonban e többféle felelet nem azt jelenti, hogy az újabb megcáfolja az előbit, hanem, hogy azt csak *kiegészíti*. Vannak, akikre *ma is a legrégebbi felelet talál*. Lelki fejlettségük szerint.

Hétfő: Az élet célja a tökéletesedés. „Legyetek azért ti tökéletesek, miként a ti menyeyei Atyátok tökéletes“. Mt. V. 48. Olvasd el még: III. Móz. XIX. 2. XX. 7. I. Pét. I. 15—16.

Kedd: Lelki fejlettségünkhöz szabja a tit-

kok feltárását Isten s így Jézus is, Pál is. „Még sok mondani valóm van hozzátok, de most el nem hordozhatjátok.“ Jn. XVI. 12. Olv. még: I. Kor. XIII. 11.

Szerda: Isten nélkül semmi sem történik velünk. „Mert ha élünk, az Urnak élünk, ha meghalunk, az Urnak halunk meg. Azért akár éljünk, akár haljunk, az Uréi vagyunk.“ Rom. XIV. 8. Olv. még: Csel. XVII. 28. Mt. X. 29—31.

Csütörtök: Ebben a tudatban kell vizsgálnunk a szenvedés kérdését is. „Ha már a jót elvettük Istentől, a rosszat nem vennők-e el?“ Jób II. 10. Olv. még: Mt. V. 4. I. Pét. II. 19—20.

Péntek: Ha pedig a szenvedés Istentől van, akkor nem hiábavaló. „Imé, boldog ember az, akit Isten megdorgál, azért a Mindenhatónak büntetését meg ne utáld.“ Jób V. 17. Olv. még: Zsid. XII. 11—13. Rom. VIII. 18.

Szombat: A szenvedés azonban csak méltóképpen viselve válik üdvössé reánk nézve. „Mert micsoda dicsőség az, ha vétkezve és arcul veretve türtök? de ha jót cselekedve és mégis szenvedve türtök, ez kedves dolog Istennél.“ I. Pét. II. 20. Olv. még: Jak. V. 13—15. Jn. XVI. 21.

Vasárnapra nem adunk új igéket. A hívő menjen templomba s vegyen részt az istentiszteletben odaadóan. Otthon pedig olvassa át az előbbi hat nap anyagát s elmélkedjék

rajtuk most már *együttes átnézetben*. Evégre ajánljuk, hogy *írja le* egymás után mind a hat nap anyagát, hozzáírva az itt csak jelzett bibliai verseket is.

Második hét.

A szenvedés Istentől származik, de Ő semmit sem cselekszik ok nélkül. Az első ok, melyet a Biblia elénktár, a mi saját bűnünk.

Hétfő: Az Isten igazságos. „Cselekedete tökéletes, mert minden ő úta igazság! stb.“ V. Móz. XXXII. 4: Olv. még: Péld. III. 33.

Kedd: Isten a bűnt büntetés nélkül nem hagyja. „És meglátogatom a földön a bűnt s a gonoszokon vétküket és megszüntetem az istentelenek kevélységét és az erőszakosoknak gögjét megalázom.“ Ézs. XIII. 11. Olv. még: Rom. II. 6.

Szerda: Bűnt mindnyájan követünk el, életünkben többször is. „Nincs ember, aki ne vétkeznék.“ I. Kir. VIII. 46. Olv. még: I. Jn. I. 8. Jn. VIII. 7.

Csütörtök: Tulajdonképpen mi a bűn? „Aki tudna jót cselekedni és nem cselekszi, az olyan ember bűnös.“ Jak. IV. 17. Olv. még: Jak. II. 10. Zsolt. I. 1.

Péntek: Tehát csak az akarattal elkövetett bűn számít, a tudatlanságból származó hiba nem. „Akaratom van a jóra, de a jó véghezvitelét nem találom.“ Rom. VII. 18. L. tovább a 19—25. verseket.

Szombat: Isten rendesen időt ad a megjavulásra. „Kegyelmes és irgalmas az Ur, késedelmes a haragra és nagy az ő kegyelmessége.“ Zsolt. CXXXV. 8. Olv. még: Tit. III. 5.

Harmadik hét.

Eleinte úgy hitték, hogy egy ember miatt szenved az egész törzs, vagy nemzet is és viszont. Később azonban belátták, hogy ez csak e világ folyásának következménye, maga az Isten nem büntet mások bűneiért minket.

Hétfő: Mindenki csak a saját vétkéért bünhődik. „Amely lélek vétkezik, annak kell meghalni . . . az igazon legyen az ő igazsága és a gonoszon az ő gonoszsága.“ Ezék. XVIII. 20. Olv. még: Jer. XXXI. 29—30.

Kedd: A bűn következménye a bünhődés. „A gonoszok világa kialuszik és nem fénylik az ő tüzüknék szikrája“ stb. Olvasd végig Jób XVIII.

Szerda: De nem minden bűnnek látjuk a büntetését. „Mi az oka, hogy a gonoszok élnek, vénséget érnek, sőt meg is gyarapodnak?“ Olv. végig Jób XXI. 1—15.

Csütörtök: A tapasztalat szerint előbb-utóbb mégis elkövetkezik a büntetés. „Az elvetemültek kivágattatnak . . . Egy kevés idő még és nincs gonosz, nézed a helyét és nincsen ott.“ Zsolt. XXXVII. 9—10. Olv. még: Zsolt. LXXXII. (92) 7—8. CXII. 10.

Péntek: A jók pedig jutalmat nyernek.

„Gyermek voltam, meg is vénhedtem, de nem láttam, hogy elhagyottá lett volna az igaz, a magzatja pedig koldussá.“ Zsolt. XXXVII. 25. Olv. még: Zsolt. XXXVII. 12—13.

Szombat: Az igazságszolgáltatás, ha késik is, eljő. „Ha késik is bízzál benne, mert eljön, el fog jönni, nem marad el!“ Hab. II. 3—4.

Negyedik hét.

Az igazságszolgáltatás napja sokszor késik, de eljövetele iránt nem lehet kétség. Eljön az, ha nem ebbén az élemben, úgy abban a másik, magasabb létezésben, a túlvilágon.

Hétfő: Tetteink följegyeztetnek. „... egy emlékkönyv iraték öelötte azoknak, akik félik az Urat és becsülik az ő nevét.“ Malakiás III. 16. Olv. még: Mal. III. 13—16. A könyv, melyet az Ur vezet: II. Mózes XXXII. 32.

Kedd: E könyv alapján igazság szolgáltatik. „... meglátjátok, hogy különbség van az igaz és a gonosz között, Isten szolgálja és a között, aki nem szolgálja őt.“ Mal. III. 18. Olv. hozzá: Mal. III. 17—18.

Szerda: Az „igazság napja“ eljön. „És feltámad néktek, akik félitek az én nevemet, az igazságnak napja és gyógyulás lesz az ő szárnyai alatt.“ Mal. IV. 2. Olv. még: Mal. IV. 1—6.

Csütörtök: Azért nem szabad csüggednünk, sőt tanubizonyságot kell tennünk hitünk mellett, mint Jób. „Én tudom, hogy az én

megváltóm él s utoljára az én poraim felett megáll.“ Jób. XIX. 25.

Péntek: Abban a másik világban nem a testünk borul Isten elé, hanem a lelkünk. „És miután ezt a bőrömet megrágják, testem nélkül látom meg az Istent.“ Jób XIX. 26. Olv. még: Jób XIX. 27—29.

Szombat: Feltámadás igazságra. „És sokan azok közül, akik alusznak a föld porában, felserkennek, némelyek örök életre, némelyek pedig gyalázatra és örökkévaló utálatosságra.“ Dániel XII. 2.

Ötödik hét.

A szenvedés azonban nemcsak bűneink miatt jut osztályrészünkül. A szenvedésnek nemcsak oka, hanem célja is lehet. Szendvedést mérhet ránk az Isten azért is, hogy *neveljen* vele.

Hétfő: Istenfélőket is ér szenvedés. „Ha szavaidat hallattad, én élveztem azokat . . . Miért lett hát szüntelenné az én fájdalmam és halálössá, gyógyíthatatlanná az én sebem?“ Jer. XV. 16 és 18. Olv. még: Jób XVI. 16—17.

Kedd: Istennek nevelő eszköze a szenvedés. „Mert akit szeret az Ur, megdorgálja, és pedig mint az atya az ő fiát, akit kedvel.“ Péld. III. 12. Olv. még: Jób V. 17.

Szerda: Isten azonban tudja, hogy meddig tarthat a nevelés. „Ő megsebez, de be is kötöz, összezúz, de kezei meg is gyógyítanak.“ Jób V. 18. Olv. még: Jób XXXVI. 15.

Csütörtök: Isten nevelését azonban jó kedvvel kell fogadni. „Ha engednek és szolgálnak néki, napjaikat jóban végzik el, és az ő esztendeiket gyönyörűségben.“ Jób XXXVI. 11. Olv. még: u. o. 9—17.

Péntek: „Az elfogadott és legyőzött szenvedés életpályádon előrevisz s azt az elmélyült komolyságot szerzi meg neked, mely az élet legszebb gyümölcse.“ (Mercier) „Mert illendő volt hogy . . . az ő idvességök fejedelmét szenvedések által tegye tökéletessé.“ Zsid. II. 10. Olv. még: Rom. VIII. 18.

Szombat: Példaadónk itt is Jézus legyen. „Amennyiben részetek van a Krisztus szenvedéseiben, örüljete, hogy az ő dicsőségének megjelenésekor is vigadozva örvendezhessetek.“ I. Pét. IV. 13. Olv. még: u. ott 14—16.

Hatodik hét.

Szenvedésünk azonban nemcsak nevelési céllal juthat osztályrészünkül. Van megváltó szenvedés is.

Hétfő: Az Ur szolgálja azért szenved, hogy példát adjon másoknak. „Kevés az, hogy nekem szolgám légy . . . a népeknek is világossággul adtalak, hogy üdvöm a föld végéig terjedjen.“ Ézs. XLIX. 6. Olv. még: Ézs. XLII. 6—7.

Kedd: Az Ur szolgáljának szenvedése megbánásra bírja az eltévelyedetteket. „Mindnyáján, mint juhok eltévelyedtünk, kiki saját

útunkra tértünk, de az Ur mindnyájunk vétékét őreá veté.“ Ézs. LIII. 6. Olv. még: Ézs. LIII. 3—6.

Szerda: A megváltó szenvedés azonban távol áll a „helyettes elégtétel“ dogmájától. Lényege társadalmi példaadás és nem metafizikai büntörlés. Látszik ez többek között Mózes felajánlkozásából és Isten feleletéből is. Olv. II. Móz. XXXII. 31—35.

Csütörtök: Ugyanígy szenvedtek, példaadásból, megváltó szenvedést sokan „akikre nem volt méltó e világ“. Olv. Zsid. XI. 36—40.

Péntek: A megváltó-szenvedést vállaló lélek azonban gyarapodik is a szenvedés által, mintegy saját bűnös-magának is megváltója lesz. „Mert lelke szenvedés folytán látni fog, és megelégszik, ismeretével igaz szolgám sokakat megigazít, vétkeiket ő viselvén.“ Ézs. LIII. 11. Olv. még: Ézs. LIII. 9.

Szombat. A példaadó és a példát megértő szenvedés nem végnélküli, Isten megbocsát és segítségünkre jön. „Mert megítéli az Ur az ő népét, és megkönyörül az ő szolgán, ha látja, hogy elfogyott az erő, s védett és védtelen odavan.“ V. Móz. XXXII. 36. Olv. még: u. ott 39.

Hetedik hét.

A büntető, nevelő és megváltó szenvedés mellett Jézus és az Uj Testamentum rámutat arra is, hogy a szenvedés hozzátartozik Isten és így a természet rendjéhez. Minél tökélete-

sebb a lélek, annál érzékenyebb, annál gyakrabban szenved, — ha csak fel nem vértézi magát a hit fegyvereivel.

Hétfő: Minden bűnnek bünhődés a következménye. „Aki vet az ő testének, a testből arat veszedelmet.“ Gal. VI. 8. Olv. még: Gal. V. 17—21.

Kedd: Minden bűnnek van büntetése, de a szenvedésből nem következik, hogy bűnünk miatt súlyosodott ránk. „Az a tizennyolc, akire rászakadt a torony Siloámban, és megölte őket, gondoljátok-e, hogy bűnösebb volt minden más Jeruzsálemben lakó embernél? Nem, mondom néktek.“ Lk. XIII. 4—5. Olv. még: Jn. IX. 1—3.

Szerda: A természet egyformán viselkedik bűnösökkel és igazakkal szemben. Isten „felhozza az ő napját mind a gonoszokra, mind a jókra, és esőt ad mind az igazaknak, mind a hamisaknak.“ Mt. V. 45.

Csütörtök: Igen, a természet egyformán viselkedik bűnösökkel és igazakkal, csak az nem mindegy, hogy miképpen fogadjuk mi a természet megnyilvánulásait. Mint ahogy Jézus példázatában a szél és az árvíz egyformán jó el a bölcs és a bolond ember házához, de az egyiket összedönti, a másikat nem, mert az kősziklára épült. Olv. el: Mt. VII. 24—27.

Péntek: Hasonlítsuk össze a kiábrándult világi bölcsességet a hívő keresztény lélek bölcsességével: „Minden olyan, hogy minden-

kit érhet, egyazon szerencséje van az igaznak és a gonosznak.“ Préd. IX. 4. „Tudjuk pedig, hogy azoknak, akik Istent szeretik, minden javokra van.“ Rom. VIII. 28.

Szombat: Jézus példát ad az elkerülhetetlen szenvedés elvállalására. „Azért szeret engem az Atya, mert én leteszem az életemet, hogy újra felvegyem azt. Senki sem veszi azt el éntőlem, hanem én teszem le azt énmagamtól.“ Jn. X. 17—18.

Nyolcadik hét.

A szenvedés nevelő célzatát is megtaláljuk az Új Testamentum tanításai között, de párosul az a szenvedés felemelő értékelésével.

Hétfő: Még Jézus is! „Ámbár fiú, megtanulta azokból, amiket szenvedett, az engedelmességet.“ Zsid. V. 8.

Kedd: Nekünk is el kell viselnünk a nevelő célzatú szenvedést, tudván, ki méri azt reánk. „A mi testi apáink fenyítették minket és becsültük őket; avagy nem sokkal inkább engedelmeskedünk-e a lelkek Atyjának és élünk!“ Zsid. XII. 9. Olv. még: u. ott 7.

Szerda: A fenyítés, a nevelő célú szenvedés nélkül élő ember nem fejlődik lelkileg. „Ha pedig fenyítés nélkül valók vagytok, melyben mindenek részesültek, korcsok vagytok és nem fiak.“ Zsid. XII. 8.

Csütörtök: Viszont a fenyítés üdvösséges gyümölcsöt terem. „Bármely fenyítés ugyan

jelenleg nem látszik örvendetesnek, hanem keservesnek, ámde utóbb az igazságnak békességes gyümölcsével fizet azoknak, akik általa gyakoroltattak.“ Zsid. XII. 11. Olv. még: u. ott 5—11.

Péntek: A keresztény ember megtanulhat örvendezni a szenvedések között, hiszen Istentől származnak azok, aki jó végre adja őket. „Telve vagyok bizakodással, felettébb való az én örömem minden mi nyomorúságunkban.“ II. Kor. VII. 4. Olv. még: u. ott 10.

Szombat: S különösen örvendenie kell a kereszténynek, ha ugyanolyan szenvedések sújtják, mint Jézust, hiszen akkor a helyes ösvényen jár. „Amennyiben részetek van a Krisztus szenvedéseiben, örüljétek, hogy az ő dicsőségének megjelenésekor is vígadozva örvendehessetek.“ I. Pét. IV. 13. Olv. még: II. Kor. IV. 8—18.

Kilencedik hét.

Nagy időket élünk. Hasonlókat Jézus korához, melyet az „idők teljességének“ neveztek volt. Szenvedéseink miértjeit, célját, elviselésének mikéntjét magától értetődően kérdezhetjük hát az Isten akkor élt küldötteitől. A napokra beosztott igék mellett olvasgassuk Jézus szenvedéseinek leírását Mk. XV. alapján.

Hétfő: Pál helyzete nem volt rózsásabb a miénknél. „...mindenképpen nyomorogtunk;

kívül harc, belül félelem.“ II. Kor. VII. 5. Olv. hozzá: II. Kor. XI. 24—31.

Kedd: Szenvedéseit azonban vidám és bizakodó lélekkel viseli. „Annakokáért gyönyörködöm az erőtlenségekben, bántalmazásokban, üldözésekben és szorongattatásokban Krisztusért: mert amikor erőtelen vagyok, akkor vagyok erős.“ II. Kor. XII. 10.

Szerda: Szenvedésének építő eredménye hamar megmutatkozott. „Tudtotokra akarom pedig adni, hogy az én dolgaik inkább előmenetelére lőnek az evangéliumnak, annyira, hogy a Krisztusban híressé lett az én fogságom a testőrség egész házában és minden mások előtt; és többen az Urban való atyafiak közül, bizván az én leg-ágomban, nagyobb bátorsággal merik szólni az ígét.“ Filipp. I. 12—14.

Csütörtök: A Jézussal és Jézusért, azaz az általa hirdetett igazságokért szenvedőket nem hagyja el az Isten. „Üldöztetünk, de el nem hagyatunk, tiportatunk, de el nem veszünk.“ II. Kor. IV. 9. Olv. hozzá: II. Kor. IV. 8—11.

Péntek: Szenvedéseink jutalma pedig végső fokon egy másik életben vár reánk. Ez a meggyőződés elválaszthatatlan a kereszténység tanításaitól. Ezzel áll, vagy esik az egész. „Mert tudjuk, hogy ha e mi földi sátorházunk elbomol, épületünk van Istentől, nem kézzel csinált, örökké való házunk a mennyben.“ II. Kor. V. 1. Olv. hozzá: II. Kor. IV. 14—18.

Szombat: Nekünk is ez a kötelességünk: Jézussal szenvedni, s ez a jutalmunk: Jézussal dicsőülni meg. „Amennyiben részetek van a Krisztus szenvedéseiben, örüljete, hogy az ő dicsőségének megjelenésekor is vigadozva örvendezhessetek.“ I. Pét. IV. 13. Olv. hozzá: I. Pét. IV. 12—16.

Tizedik hét.

Mi is, Pál apostol is, azonban Jézustól nyertük és nyerjük a példát a belső és külső magatartásra szenvedéseink között. Legjobb tehát egyenesen hozzá fordulni s az ő példájának elemzéséből szerezni tanulságot.

Hétfő: A szenvedés nagyobb mértékben jut ki azoknak, akik az igazságért kiállanak. Jézus is az igazságot, a legteljesebb igazságot jött hirdetni. „Én azért születtem és azért jöttem e világra, hogy bizonyosságot tegyek az igazságról.“ Jn. XVIII. 37.

Kedd: A világ nem szereti az igazság barátait. „A rókáknak vagyon barlangjok és az égi madaraknak fészkek, de az ember fiának nincs hová fejét lehajtani.“ Mt. VIII. 20. Olv. még: Jn. XVI. 33.

Szerda: Tévedés lenne azonban azt hinni, hogy elég az igazságtól elállani, s máris elke-rültünk minden szenvedést. Akire Isten rá-bíz valamit, el kell azt végeznie. Olv. el a ta-lentomokról szóló példázatot: Mt XXV. 14—30. „...és a haszontalan szolgát vessétek ki

a külső sötétségre, ott leszen sírás és fogcsi-korgatás“.

Csütörtök: Viszont az igazságért küzdők jutalmat nyernek. „Ha ti megmaradtok az én beszédemben, bizonyjal az én tanítványaim vagytok és megismeritek az igazságot és az igazság szabadokká tesz titeteket“. Jn. VIII. 31—32.

Péntek: Az igazságért küzdők Jézussal tartanak. „Mindaz, aki az igazságból való, hallgat az én szómra“. Jn. XVIII. 37. Olv. még: Mt. XII. 20.

Szombat: Kant bölcsészete szerint is az igazság csak a túlvilágon elégíttetik ki. Oda azonban csak Jézus tanításai szellemében jut-hatunk el. „Én vagyok az út, az igazság és az élet, senki sem mehet az Atyához, hanem ha én általam“. Jn. XIV. 6. Olv. még: u. ott XI. 25.

Tizenegyedik hét.

Szenvedéseink elviselhetőbbé tételére s igazságunk megsegítésére mindent meg kell tennünk. Jézus ezért választott tanítványo-
kat, ezért járt velök, oktatta őket s ezért bizta rájuk munkája folytatását.

Hétfő: Mindenkinek szüksége van néhány megértő szívre. „És választá tizenkettőt, hogy vele legyenek, és hogy kiküldje őket prédikál-ni“. Mk. III. 14. Olv. még: Lk. XV. 9.

Kedd: Az igazság csak olyan barátokat tűr meg, akik teljes szívvel melléje állanak. „Ti az én barátaim vagytok, ha azokat cselekszitek, amiket én parancsolok néktek“. Jn. XV. 14.

Szerda: Ezt a szót: „parancsolok“, nem szabad félreérteni. Nem zsarnoki fellépésről beszél Jézus; az eredetinek magyar fordítása inkább ez lenne: „Ahogyan én útbaigazítalak titeket“. Mert: „Nem mondalak többé titeket szolgáknak, mert a szolga nem tudja, mit cselekszik az ő ura, titeket pedig barátaimnak mondom, mert mindazt, amit az én Atyámtól hallottam, tudtul adtam néktek“. Jn. XV. 15.

Csütörtök: Az ilyen barátokért nekünk is oda kell adnunk mindenünket, még az életünket is. „Nincsen senkiben nagyobb szeretet annál, mint ha valaki életét adja az ő barátaiért“. Jn. XV. 13. Olv. még: Lk. XII. 4.

Péntek: Előfordulhat azonban, hogy barátaink is elhagynak minket. „Elárulnak titeket szülők és testvérek, rokonok és barátok is, és megölnek némelyeket közületek“. Lk. XXI. 16. Olv. még: Mt. XXVI. 31.

Szombat: Ilyenkor egyedül kell szembenéznünk a harccal és a szenvedéssel, de imádkoznunk kell barátainkért, hogy visszatérjenek az igazsághoz. Olv. el: Jn. XVII. részt egészen.

Tizenkettedik hét.

Egyedül maradván sem szabad elfelejtenünk, hogy a hívő ember soha sincs egyedül, mindig és mindenütt vele van az Isten.

Hétfő: Jézus az után sem fordul el barátaitól, mikor már látja, hogy legnagyobb megpróbáltatása idején nem számíthat rájuk. Sőt, tovább is figyelmeztetgeti őket, hátha még méltóknak bizonyulnak hozzá és igazságához. Olv. el: Mt. XXVI. 40—41. „Vigyázzatok és imádkozzatok, hogy kísértetbe ne essetek, mert jóllehet a lélek kész, a test erőtelen“. Sőt magával viszi őket a döntő pillanatban. Mt. XXVI. 46.

Kedd: Boldog, aki a felebaráti szeretetet a szenvedések enyhítésével is gyakorolja, mert jutalma létszen. „És felelvén a király ezt mondja majd nékik: Bizony mondom néktek, amennyiben megcselekedtétek eggyel az én legkisebb atyámfiái közül, én velem cselekedtétek meg“. Mt. XXV. 40. Olv. hozzá: Mt. XXV. 32—46.

Szerda: A döntő küzdelmet azonban egyedül kell megvívni mindig. Ne zavarjon minket, hogy elhatározásunk, megnyugvásunk nem jön akadály nélkül. Jézus is megízlelte a bizonytalanság mérgét. „Atyám, ha lehetséges, muljék el tőlem e pohár“. Mt. XXVI. 39. Olv. hozzá: Mt. XXVII. 46.

Csütörtök: Le kell azonban győznünk ma-

gunkban ezt a bágyadt hangulatot, mint ahogy Jézus is diadalmaskodott azon. „Atyám, ha el nem múlhatik tőlem e pohár, hogy ki ne igyam, legyen meg a Te akaratod“. Mt. XXVI. 42. Olv. még: Mt. XXVI. 39.

Péntek: Hogy az Úr miért indít meg a szenvedés ösvényén épen minket és hogy miképpen segít át azon, erre nézve — ha nem találnánk magyarázatot az eddigiekben — jusson eszünkbe Jézusnak (valószínűleg nem az evangéliumban jelzett alkalommal, hanem előbb, még életében) Péterhez intézett eme mondása: „Mi közöd hozzá? Te kövess engem“. Jn. XXI. 22. Olv. hozzá: Jn. XXI. 18—23. (A tanítványok közül ugyanis egyedül János menekült meg a vértanuságtól.)

Szombat: Akik azonban elérik Isten fiainak tökéletes állapotát, mindent megértenek majd. „Mert most tükör által, homályosan látunk, akkor pedig színről színre; most rész szerint van bennem az ismeret, akkor pedig úgy ismerek majd, amint én is megismerttettem. Most azért megmarad a hit, remény, szeretet, e három; ezek között pedig legnagyobb a szeretet“. I. Kor. XIII. 12—13.

Maradjon meg hát bennünk is, szenvedőkben és szenvedéseket enyhítőkben egyaránt, e három: a hit, a remény és a szeretet. Főképen pedig kövessük Jézust s akkor nyugodtak lehetünk szenvedéseink építő célját illetően. „Mert a keresztről való beszéd bolondság

ugyan azoknak, akik elvesznek, de nekünk, akik megtartatunk, Istennek ereje“. I. Kor. I. 18. Ámen.

AJÁNLJUK MÉG AZ ALÁBBI FÜZETEKET:

Józan Miklós: Mit hisznek az unitáriusok 10 fillér.

Szent-Iványi Sándor: Utravaló 10 „

**Kaphatók az Unitárius Iratmisszió-nál
(Budapest, V., Koháry-u. 4.)**

Felelős kiadó: Szent-Iványi Sándor.

**vargyasi Máté Ernő könyvnyomdája, Budapest,
VIII., József-utca 61. Telefon: 139—259.**